

Františkovo slovo

č.2

Výběr a výtah hlavních myšlenek z promluv papeže Františka a zpráv z Vatikánu. Plné znění naleznete na stránkách Radio Vaticana.

8.2.2014

Filipíny: Postavte nám nejprve kostel!

Vatikán. Delegace Papežské rady *Cor Unum* se vrátila ze své mise do filipínských oblastí, které v listopadu loňského roku zničil tajfun Haiyan. O tom, jaká je v situace ve zdevastované zemi, informoval **mons. Segundo Tejado Muñoz**.

Delegace Svatého stolce rovněž vykonala oficiální návštěvu u hlavy státu. Jak proběhlo toto setkání s prezidentem Aquinem?

„Bylo velmi srdečné. Požádali jsme stát, který zahájil výstavbu v poničených regionech, aby se zasadil také o rekonstrukci kostelů, které jsou pro Filipínce velmi důležité. Když se totiž kard. Sarah ptal místních lidí, co by nejdřív chtěli postavit, mnozí řekli – nejdřív kostel, až pak domy. Pro nás to zní jako paradox, že někdo chce postavit kostel dříve než nemocnici nebo školu. Pro Filipínce je však kostel místem, kde se sdružují, kde najdou pomoc a také slovo naděje. Tlumočili jsme prezidentu Filipínské republiky tyto pocity, vyjadřované jeho lidem, a on s nimi souhlasil.“

Rada *Cor Unum* papežovým jménem zbuduje v nejméně postižené arcidiecézi Palo komplex, jehož součástí bude i kaple. Podle projektu zde má vzniknout domov pro osiřelé děti, který povede jedna z místních ženských kongregací.

9.2.2014

Papež ke Světovému dni nemocných

Vatikán. Přibližně 30 tisíc lidí se před polednem sešlo na Svatopetrském náměstí k pravidelnému nedělnímu setkání s papežem Františkem, který před mariánskou modlitbou Anděl Páně hovořil o tom, jak být solí země a světlem světa. Po [hlavní promluvě](#) papež obrátil pozornost ke Světovému dni nemocných:

„Pozítří, 11. února, budeme slavit památku Panny Marie Lurdské, a k ní se váže Světový den nemocných. Poselství ke Světovému dni nemocných se inspiruje výrazem svatého Jana: „Také my jsme povinni položit život za své bratry“ (1 Jan 3,16). Můžeme napodobit především Ježíšův postoj k nemocným, nemocným všeho druhu. Pán se stará o všechny, sdílí s nimi utrpení a otevírá srdce naději. Myslím také, na všechny zdravotníky. Jak cennou práci konají! Veliké díky za vaši cennou práci! Setkávají se každý den v nemocných nejenom s těly poznamenanými křehkostí, ale také s lidmi, kterým věnují pozornost a náležitou péči. Důstojnost člověka se nikdy neomezuje na jeho mohutnosti či schopnosti a neztrácí se, pokud člověk zeslábně, je nemožoucí a potřebuje pomoc. Myslím také na rodiny, kde je normální postarat se o nemocného; někdy však mohou nastat situace velmi tíživé... Mnozí mi píší a chtěl bych dnes ujistit o svojí modlitbě všechny tyto rodiny: nemějte strach před křehkostí! Nemějte strach před křehkostí! Pomáhejte si navzájem a pocítíte útěchyplnou přítomnost Boží. Velkodušný a křesťanský postoj k nemocným je solí země a světlem světa. Panna Maria kéž nás naučí jej praktikovat a vymůže pokoj a útěchu všem trpícím.“

10.2.2014

Před 75 lety zemřel Pius XI.

Vatikán. Před 75 lety, 10. února 1939, umírá papež Pius XI. Achille Ratti.

Žil v politicky a historicky obtížném období, ve kterém neváhal pozvednout hlas na obranu člověka. Sečteme-li pouze encykliky, napsal jich za necelá dvě desetiletí pontifikátu celkem 26.

„ Hovoří se tu o práci jako nástroji lidské důstojnosti, o zisku, který není sám o sobě negativní, pokud slouží blahobytu celého lidstva, a nikoliv jen obohacení několika málo lidí. Také tyto myšlenky jsou stále platné. V encyklikách Pius XI. odsoudil ateistický komunismus, poškozující

lidskou důstojnost, fašismus, který omezuje svobodu a individuální růst, a brutálnost nacismu. Projevil lví odvalu a zaujal rozhodný odsuzující postoj – k dobru církve a pronásledovaných lidí.“

„V roce 1938 byl Achille Ratti nemocný a dostal darem víno z Kartága. Rozhodl se, že dvě lahve uloží stranou – pro svého nástupce v druhém tisíciletí. Je zajímavé, že Pius XI. sám sebe považoval za „polského biskupa“, protože biskupské svěcení přijal ve varšavské katedrále, když se měl stát apoštolským nunciem v Polsku. A papež roku 2000, který pak lahve dostal, byl Polák – Karol Wojtyła.“

Papež kázal o tajemství liturgického slavení eucharistie

Vatikán. Znovu objevit smysl pro posvátno, tajemství reálné přítomnosti Boží ve mši – k tomu vyzval papež František v kázání během ranní eucharistie v kapli Domu sv. Marty.

„Liturgická slavnost není společenská událost, krásná společenská událost, není to shromáždění věřících ke společné modlitbě. Je to něco jiného. V liturgii je přítomen Bůh, ale je přítomen blížeji. Ve mši je totiž Pánova přítomnost reálná, doslova reálná.“

„Když slavíme mši, nekonáme nějaké znázornění Poslední večeře. Není to znázornění, je to něco jiného. Vlastně to je Poslední večeře. Je to opakované prožití umučení a výkupné smrti Páně. Je to teofanie: Pán se zpřítomňuje na oltáři, aby se obětoval Otcí ke spáse světa. Slýcháváme nebo říkáme: »Ted' nemohu, musím jít na mši, jdu na mši.« Na mši nechodíme, mše se účastníme. Účastníme se této teofanie, tajemství Pánovy přítomnosti mezi námi.“

„Prospěje nám dnes prosit Pána, aby nás všechny obdařil »smyslem pro posvátno«, smyslem, který nám umožňuje chápat, že jedna věc je modlitba doma, modlitba v kostele, růženec a další krásné modlitby, křížová cesta, četba Bible... a jinou věcí je slavení eucharistie. Ve slavení eucharistie vstupujeme do tajemství Boha, na cestu, kterou my nemůžeme kontrolovat: jedině On je Jedinečný, On je Slávou, Mocí. On je vším. Prosme o tuto milost, aby nás Pán naučil vstupovat do tajemství Božího.“

13.2.2014

Papež: Mít víru neznamena umět recitovat Krédo

Vatikán. Věřící může ztratit víru účinkem svých neuspořádaných vášní a samolibosti, zatímco pohan se může stát věřícím skrze svoji pokoru – tak lze shrnout kázání papeže Františka při dnešní eucharistii v kapli Domu sv. Marty.

Liturgická čtení tohoto dne vedou k zamyšlení nad dvojí cestou: „od idolatrie k živému Bohu“ a naopak, „od živého Boha k idolatrii“. Papež začal rozjímání u evangelia (Mk 7,24-30), ve kterém „jedna odvážná žena“, Syroféničanka, tedy pohanka žádá Ježíše, aby vyhnal z její dcery zlého ducha. Tato žena – vysvětloval papež – se nestyděla a Ježíš pro její víru učinil zázrak“:

„Našla živého Boha. Taková je cesta člověka dobré vůle, který hledá a nalézá Boha. Pán jí žehná. Kolik jen lidí se vydává touto cestou a Pán je očekává! Je to však sám Duch svatý, který je vede po této cestě vpřed. Každý den jsou v Pánově církvi lidé, kteří se potichu ubírají touto cestou, aby našli Pána, protože se nechávají vést Duchem svatým.“

„Existuje však i protichůdná cesta,“ pokračoval papež. Ta Šalomounova, jak ukazuje první čtení (1 Král 11,4-13).“

„Nejmoudřejší člověk na světě se nechal svést nerozvážnou, neuváženou láskou; nechal se svést svými vášněmi. »Ale otče, Šalomoun neztratil víru, on věřil v Boha a uměl recitovat Bibli!« Ano, to je pravda, ale mít víru neznamena umět recitovat Krédo. Můžeš umět recitovat Krédo a postrádat víru.“

Šalomoun – řekl dále papež - Jeho srdce se zkazilo idolatrií. Šalomoun byl „velice moudrý“, ale samolibost a jeho vášně jej dovedly ke zkaženosti. Právě srdce je místem, kde se ztrácí víra.“

„Ve zpěvu před evangeliem jsme slyšeli tuto dobrou radu: »Budte vnímaví pro slovo, které do vás bylo vloženo a může zachránit vaši duši« (Jak 1,21b). Vydejme se cestou »kananejské ženy« (viz Mt 15,21-28 par. k Mk 7,24-30), pohanky, a vnímejme Boží Slovo, které do nás bylo vloženo a povede nás ke spáse. Kéž nás mocné Boží Slovo na této cestě opatruje a nedovolí, abychom se zkazili a propadli modloslužbě.“

Petrův nástupce: Výchova je úkonem lásky

Vatikán. Petrův nástupce dnes přijal na audienci členy Kongregace pro katolickou výchovu na závěr jejího plenárního zasedání. „Katolická výchova, řekl ve své promluvě papež, je jeden z nejdůležitějších úkolů církve věnující se nové evangelizaci v historickém a kulturním kontextu, který se neustále mění.“

Výchova je úkonem lásky, předáváním života, řekl dále papež. A tato láska je náročná, vyžaduje ty nejlepší zdroje, probuzené nadšení a trpělivost ke společné cestě s mladými lidmi. Mladí mají zapotřebí kvalitní výuku a zároveň hodnoty nejenom verbálně vyjádřené, ale také dosvědčované. Ve výchově je proto koherence nevyhnutelným faktorem. Nelze růst a nelze vychovávat bez koherence, svědectví.

„Proto potřebuje sám vychovatel neustálou formaci. Dovolím si v této souvislosti navrhnout také nezbytnost duchovní obnovy a duchovních cvičení pro vychovatele. Je krásné pořádat vzdělávací kurzy toho či onoho, ale nezbytné jsou také kurzy duchovních cvičení a obnovy, za účelem modlitby. Koherence je sice námaha, ale především dar a milost, o níž máme prosit.“

14.2.2014

Čeští a moravští biskupové u papeže Františka

Biskup Jiří Paďour:

„Bylo to nádherné, jak si to nikdo nedovede představit. Sedli jsme si do půl kruhu. Svätý otec neměl žádný projev, ale shrnul to, mluvil v podstatě na všechna možná a běžná témata naší pastorační práce. Bylo evidentní, jak se v tom ve všem orientuje, jako farář i jako biskup.“

Biskup Jan Vokál:

„Zdrželi jsme se asi půl druhé hodiny ve společném rozhovoru. Nejprve pan kardinál Duka za celou biskupskou konferenci prezentoval takové resumé stavu církve, historie a vývoje církve v naší vlasti.“

Kardinál Dominik Duka:

„Abych neřikal pouhá suchá statistická data, která potom nevypovídají o souvislostech, tak jsem představil Českou republiku ve dvacátém století: situaci po I. světové válce, po II. světové válce, dvě emigrační vlny, což jsou situace, které katolickou církev početně, ale takřkajíc i z hlediska odborných kádrů nesmírně oslabily, a že v této situaci pak církev žila čtyřicet let. A musel jsem taktéž připomenout rozvoj církevního života po listopadu 1989, kdy se podařilo obnovit všechny struktury nejenom po stránce duchovní. Potom následovalo naše zhodnocení toho, kam by církev měla kráčet. Mohl jsem jménem ostatních biskupů papeže ujistit, že přijímáme jeho výzvu, aby církev byla misionářskou, a že jsme si také plně vědomi, že církev musí žít ve skromnosti. Ani nový zákon o částečném odstranění křivd a majetkové vyrovnání nedává církvi možnost žít prostopázně. Bude muset naopak opravdu hospodařit. Řekl jsem také, že je nutné, aby laici v církvi nebyli jenom laiky, ale aby zaujímali důležitá postavení jako odborníci v oblasti finanční, ekonomické a správní a aby existovala určitá otevřenost a celá společnost mohla vidět, jak církev žije a co koná.“

Komentoval papež František tuto naši specifickou problematiku kolem restitucí?

„Jistě, že ji komentoval, protože ví, že je to velká diskuse. Vyjádřil plnou důvěru, že o tyto věci budeme schopni pečovat.“

Arcibiskup Jan Graubner:

„Jeho vyjádření bylo velmi lapidární a stručné: Co bylo ukradeno, to se má vrátit. To je otázka spravedlnosti. Druhou věcí je otázka zodpovědného postoje, kdy je třeba myslet na další generace. Všechno má sloužit apoštolátu a službě společnosti, ve které žijeme a proto je potřebné se o to dnes postarat se vsí odbornou zodpovědností.“

Kardinál Miloslav Vlk:

„Samozřejmě, přišla řeč také na restituce, když řekl: Spravedlnosti a práva je jistě zapotřebí. Tahle slova mě poměrně překvapila a v celé té debatě o restitucích nepadlo vůbec slovo »chudá církev«. Papež viděl, že pro činnost církve, kterou jsme mu vylíčili, je třeba mít prostředky, abychom ji mohli rozšiřovat a zvěčšovat.“

Pak se mluvilo o svědectví křesťanů a především o svědectví v době komunismu.“

Biskup Jan Vokál:

„Byl velmi zasažen příkladem mnoha nedávných mučedníků i svědectvím našich biskupů, kteří byli poměrně nedávno vězněni, a řekl také, že tento příklad věrnosti a víry je pro něho osobně povzbuzující.“

Kardinál Miloslav Vlk:

„My jsme reagovali tím, že jsme mu řekli o tom, jak nás bl. Jan Pavel II. během návštěvy u nás v roce 1990 inspiroval k tomu, abychom sepsali tato svědectví, tedy jakési martyrologium. Řekl jsem, že je to již víceméně hotové dílo, které se bude překládat do angličtiny, a papež na to řekl, že je potřebné, aby se tato svědectví šířila dál a tak sloužila ostatním.“

Arcibiskup Jan Graubner:

„Zaujala mne ještě jiná věc. Například, když byla řeč o těch, kteří mají rádi starou liturgii a vrací se k ní, bylo patrné že papež mluví s velikou láskou, pozorností a citlivostí vůči každému, aby nezranil. Kromě toho měl však i poměrně silný výraz, když řekl, že u staré generace tomu rozumí, jestli se vrací k něčemu, co zažila, ale že není schopen pochopit mladou generaci, která se k tomu vrací. »Když se ptám konkrétněji a víc – dodal papež – zjišťuji, že je to spíše jakási móda. A pokud je to móda, tak je to věc přechodná, které není potřebné věnovat tolik pozornosti. Jenom je třeba s určitou trpělivostí a laskavostí se chovat k lidem, kteří propadli určité módě. Považuji však za obrovsky důležité jít na hlubinu, protože pokud nepůjdeme do hloubky, tak nás nezachrání liturgická forma ani taková, ani taková.«“

Kardinál Dominik Duka:

„Je také zajímavé, že papež zůstal řeholníkem a při fotografování se mne vyptával, kolik máme řeholníků, kolik dominikánů v Praze a podobně. Nezapřel zde tedy svoji původní „profesi“, tedy své jezuitské povolání řeholníka.“

Biskup Jiří Paďour:

„Pan biskup Vokál se papeže zeptal, co by nám poradil pro duchovní život. A on se trochu usmál a řekl: To je ohromná otázka! Modlit se, samozřejmě.“

Svatovalentýnské setkání s papežem Františkem

Vatikán. Vůbec první svatovalentýnské setkání snoubeneckých párů se Svatým otcem se dnes po poledni konalo na Svatopetrském náměstí za účasti 30 tisíc mladých lidí. Každá dvojice dostala malý dárek: ozdobnou krabičku na svatební prsteny s papežským erbem a podpisem Franciscus.

„Konejte svatbu jako slavnost, protože svatba je slavnost, křesťanská slavnost, nikoli světská. Nejhlubší důvod radosti onoho dne nám ukazuje Janovo evangelium. Vzpomínáte si na svatbu v Káni? Na Mariinu prosbu se v oné chvíli Ježíš poprvé zjevil a vykonal znamení: proměnil vodu na víno a tak svatební slavnost zachránil. To co se stalo v Káni před dvěma tisíci lety, se vlastně stává

na každé svatbě. Vaše manželství činí plným a hluboce pravdivým právě přítomnost Pána, který se zjevuje a dává milost. Jeho přítomnost dává „dobré víno“. A je-li Pán přítomen, je to znát.

Ale ještě něco bych rád zdůraznil. Manželství je také každodenní práce, dalo by se říci řemeslnická práce, klenotnická práce, protože manžel má za úkol činit ženu více manželkou a manželka má muže činit více manželem. Je třeba růst také lidsky, jako muž a jako žena. A to se děje mezi vámi. Tomu se říká společný růst. Nepřichází to ze vzduchu! Pán požehná, ale vychází to z vašich rukou, z vašich postojů, způsobu života, způsobu vzájemné lásky. Vzájemně si umožňujte růst! Počínajte si vždy tak, aby druhý rostl. Pracujte na tom. A tak si myslím, že jednoho dne půjdeš s manželem po ulici svého města a lidé budou říkat: „Podívejte, to je krásná žena! A podívejte, jak jemu to sluší!“ Toho je třeba dosáhnout, abyste si totiž vzájemně, jeden druhému umožňovali růst. A to bude odkaz, který zůstane dětem, že totiž měli tatínka a maminku, kteří rostli společně a jeden druhému umožňovali, aby byli více mužem a ženou.“

Papež František kázal o křesťanské identitě

Vatikán. Křesťan nikdy nestojí na místě. Navzdory nesnázím jde stále kupředu. Papež František o tom mluvil při dnešní ranní mši svaté v Domu svaté Marty ve svátek patronů Evropy, sv. Cyrila a Metoděje. Evangelium se má hlásat s radostí. Stížnostmi Pánu nijak neprospíváme, glosoval papež. A varoval před pokušením stát se vlkem mezi vlky.

Jaký má být Ježíšův učedník?

„Je nemyslitelné, že by křesťan nečinně stál. Křesťan, který stále stojí na místě je ve své křesťanské identitě nemocný, má nemoc identity. Křesťan je učedníkem proto, aby kráčel, aby šel. Také Pán to zdůrazňuje – jak jsme slyšeli v žalmu, o Pánově loučení – „Jděte do celého světa a hlásejte evangelium“. Jděte! Vydejte se na cestu. Ano, prvním projevem křesťanské identity je kráčet, kráčet, i když se mohou objevit potíže, kráčet nesnázím navzdory.“

Druhým rysem křesťanské identity je: Pán nás posílá jako beránky mezi vlky.

„Jako beránci... Nestávat se vlky... Pokušení nám totiž někdy sugeruje: ‘Tohle je ale těžké, tihle vlci jsou vychytralí, však já je ještě přechytračím!’ Beránek. Ne hlupák, ale beránek. S křesťanským důvtipem, ale vždy jako beránci. Protože jsi-li beránek, On tě hájí.“

Třetím aspektem této identity je „křesťanský styl“, který se projevuje radostí. I uprostřed problémů a vlastních chyb a hříchů – zdůrazňoval papež – je radost Ježíše, který vždy odpouští a pomáhá.

„Ani Pánu ani církvi neprospívají ti křesťané, kteří jedou v rytmu adagio-lamentoso, kteří žijí v neustálých nářcích a smutku, na všechno si stěžují... to není styl učedníka. Sv. Augustin říká křesťanům: ‘Jdi, jdi dál, zpívej a běž!’ S radostí! To je křesťanský styl. Naopak přes příliš smutku, příliš smutku a také hořkosti nás vede k životu takzvaného křesťanství bez Krista. Kříž udolává křesťany plačící u hrobu jako Máří Magdaléna bez radosti z toho, že našli Vzkříšeného.“

Kéž nám Pán na přímluvu těchto dvou svatých bratří, patronů Evropy, udělí milost žít jako křesťané, kteří kráčí životem jako beránci a s radostí.